

Bruxelles, 26. veljače 2018.
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 6094/18

Predmet: Zaključci Vijeća o klimatskoj diplomaciji
– zaključci Vijeća (26. veljače 2018.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o klimatskoj diplomaciji, koje je Vijeće usvojilo na svojem 3598. sastanku održanom 26. veljače 2018.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O KLIMATSKOJ DIPLOMACIJI

Vijeće:

Predanost višestranosti / Hitnost brze provedbe Pariškog sporazuma

1. NAGLAŠAVA, u skladu s globalnom strategijom EU-a, iznimnu važnost zajedničkog svjetskog poretka koji se temelji na pravilima, pri čemu je višestranost njegovo ključno načelo, a uporište su mu Ujedinjeni narodi te **PONOVRNO POTVRĐUJE** da će EU nastaviti sa svojom vodećom ulogom u nastojanjima na svjetskoj razini u pogledu klimatske politike, s ciljem potpune provedbe Pariškog sporazuma i ostvarenja Programa do 2030, čija su okosnica ciljevi održivog razvoja.
2. **PRIMJEĆUJE S VELIKOM ZABRINUTOŠĆU** snažne znanstvene dokaze iznesene u nedavnim izvješćima koji upućuju na ubrzanje klimatskih promjena i sve manji prostor za ukupno zadržavanje povišenja globalne prosječne temperature na razini značajno nižoj od 2°C i ograničavanje povišenja temperature na razinu od 1,5°C iznad razine iz predindustrijskog razdoblja; **NAGLAŠAVA** nezabilježenu hitnost povećanja globalnih napora u zaustavljanju i obratu klimatskih promjena. **POZDRAVLJA** predstojeće posebno izvješće Međuvladina panela o klimatskim promjenama (IPCC) o učinku globalnog zatopljenja od 1,5°C u odnosu na razinu iz predindustrijskog razdoblja te s njim povezane globalna kretanja emisija stakleničkih plinova; **SA ZABRINUTOŠĆU UTVRĐUJE** novija otkrića Arktičkog vijeća o zagrijavanju Arktika po stopi višoj od dvostruke prosječne globalne stope zagrijavanja, iz čega proizlaze ozbiljne globalne posljedice. **PRIMA NA ZNANJE** poziv na ubrzanije djelovanje u pogledu klimatskih promjena upućen na sastanku na vrhu pod nazivom „Jedan planet” iz prosinca 2017.
3. **PRIMA NA ZNANJE** da je na 23. konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (COP 23) također izražena zabrinutost u pogledu dostatnosti postojećih globalnih obveza za postizanje promjena; **USTRAJE** u ostvarenju obveza potrebnih za potpunu provedbu Pariškog sporazuma, na temelju univerzalnog režima i pravila koja se primjenjuju na sve sudionike sastanka na vrhu COP 24.

Poveznica između klimatskih promjena i sigurnosti

4. **PRIMA NA ZNANJE** da klimatske promjene imaju izravne i neizravne posljedice na međunarodnu sigurnost i stabilnost, koje uglavnom pogađaju one koji su najslabiji i u najosjetljivijim okolnostima, doprinoseći gubitku prihoda, jačajući pritisak na okoliš i rizik od katastrofa, prisiljavajući stanovništvo na raseljavanje te povećavajući opasnost od društvenih i političkih nemira.
5. **SA ZABRINUTOŠĆU PRIMJEĆUJE** narušavanje svjetskih izvora vode i ekosustava, kao i rastuću opasnost od nestašice vode, rizika povezanih s vodom te ekstremnih događaja. **PRIMA NA ZNANJE** potrebu za obuhvatnijim, organiziranijim međunarodnim naporima u rješavanju vidova klimatskih promjena povezanih s vodom u skladu sa zaključcima Vijeća iz 2013. o diplomaciji EU-a u području vode te inicijativama poput Sastanka na vrhu o vodi u Budimpešti 2016. te **SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE** osmi sastanak Svjetskog vijeća za vodu koji se od 18. do 23. ožujka 2018. održava u Braziliji. **NAGLAŠAVA** važnost prekogranične suradnje u pogledu okolišnih pitanja između država članica i partnerskih zemalja, osobito u pogledu prekograničnih procjena utjecaja na okoliš, u skladu s relevantnim međunarodnim standardima i konvencijama, osobito konvencijama UNECE-a iz Espooa i Aarhusa te konvenciji UNECE-a o vodi.
6. **PONOVRNO POTVRĐUJE** da, s obzirom da klimatske promjene uzrokuju povećanje opasnosti, odgovori na događaje trebaju postati osjetljiviji na pitanja sukoba, kao što i sigurnosni pristupi trebaju postati klimatski osvježeniji, osobito u pogledu zemalja koje su posebno osjetljive na učinke klimatskih promjena te su već pod pritiskom iz prirodnih, društvenih ili političkih izvora. **ODLUČUJE** poveznicu između klimatskih promjena i sigurnosti još više uključiti u politički dijalog, sprječavanje sukoba, djelovanje u području razvoja i humanitarnih napora te u strategije za rizik od katastrofa. U tom smislu **EU PODUPIRE** nastavak rada u okviru skupine G7, uključujući razmjenu najbolje prakse u Radnoj skupini G7 za klimatske promjene i osjetljivost, i u sustavu UN-a te posebno potiče Vijeće sigurnosti UN-a da se više usredotoči na poveznicu između klimatskih promjena i sigurnosti, pri čemu preporučuje da se to pitanje ponavlja kao točka dnevnog reda u okviru rasprava za rezolucije i izjave Vijeća sigurnosti UN-a, te da razmatra mogućnosti, među ostalim u okviru institucija, za jačanje procjena klimatskih rizika i upravljanje njima u okviru sustava UN-a.

7. PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za daljnjom integracijom djelotvornih odgovora na klimatsko-sigurnosne rizike u niz područja politike, od klimatske politike i jačanja otpornosti s jedne strane do preventivne diplomacije i poboljšane procjene rizika s druge strane, s ciljem jačanja poveznice između ranog upozoravanja i ranog djelovanja. PREPOZNAJE potrebu za promicanjem održivog upravljanja vodom i tlom, kao i za očuvanjem i održivim korištenjem biološkom raznolikošću s ciljem održavanja usluga ekosustava. ISTIČE važnost korištenja analizom klime i sigurnosti za moguće djelovanje, a jedan je od primjera Haška deklaracija iz 2017. kao dio niza Konferencija o sigurnosti planeta.
8. SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE događaj na visokoj razini o klimi i sigurnosti koji se treba održati u Bruxellesu u lipnju na inicijativu visoke predstavnice Federice Mogherini kako bi se istaknula rastuća važnost rješavanja destabilizirajućih učinaka i rizika povezanih s klimatskim promjenama te s ciljem ponovnog potvrđivanja predanosti EU-a i njegovih partnera brzom i ambicioznom djelovanju u tom pogledu.

Predanost EU-a kroz djelovanje na svim razinama

9. NAGLAŠAVA da su nacionalno utvrđeni doprinosi kao temelj širih nacionalnih razvojnih planova ključan pokretač integracije ambicioznog djelovanja u području klime u izradu politika na nacionalnoj razini te naglašava potrebu da se nacionalno utvrđene doprinose pretvori u ostvarive domaće politike i mjere u skladu s dugoročnim ciljevima Pariškog sporazuma. ISTIČE potrebu za rješavanjem značajnog raskoraka između ukupnog učinka sadašnjih nacionalno utvrđenih doprinosa u pogledu globalnih godišnjih emisija stakleničkih plinova i ukupnih kretanja emisija u skladu s održavanjem povećanja prosječne globalne temperature na razini značajno ispod 2°C u odnosu na razinu iz predindustrijskog razdoblja te poduzimanjem napora u pogledu ograničavanja porasta temperature na 1,5°C iznad razine iz predindustrijskog razdoblja.
10. ISTIČE rano donošenje zakonodavnih akata EU-a neophodnih za provedbu njegovih nacionalno utvrđenih doprinosa kao dijela ambiciozne energetske unije s naprednom politikom u području klimatskih promjena. POTVRĐUJE predanost EU-a suradnji i razmjeni iskustava i stečenog znanja s partnerima s ciljem ubrzanja provedbe djelotvorne politike, među ostalim putem inicijativa poput partnerstva u pogledu nacionalno utvrđenih doprinosa, naglašavajući pritom uključenost EU-a u izvršenje obveza u području klimatskih promjena za razdoblje do 2020. godine.

11. PREPOZNAJE važnost djelotvornog i učinkovitog djelovanja u pogledu prilagodbe, strategija i planova, uključujući korištenje rješenjima koja se temelje na ekosustavima s ciljem povećanja kapaciteta prilagodbe, jačanja otpornosti te smanjenja osjetljivosti na klimatske promjene u kontekstu Pariškog sporazuma. U tom smislu PODSJEĆA NA napore koje EU i njegove države članice već poduzimaju na jačanju otpornosti i povećanju kapaciteta prilagodbe. EU JE SPREMAN nastaviti suradnju sa svim partnerima, uključujući najosjetljivije zemlje, a osobito najslabije razvijene zemlje i male otočne države u razvoju, s ciljem ubrzanja napretka na svim razinama. Također PODSJEĆA na bitnu vezu između klime i oceana, kao što je odražena u zajedničkoj komunikaciji „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana”.
12. EU će i dalje poštovati, promicati i štititi ljudska prava i u smislu klimatskih promjena i klimatske diplomacije. ISTIČE da su rodna ravnopravnost, osnaživanje žena te potpuno i ravnopravno sudjelovanje i vodeća uloga žena presudni za postizanje održivog razvoja, uključujući prilagodbu klimatskim promjenama; također NAGLAŠAVA ulogu koju bi lokalne zajednice trebale imati u rješavanju niza izazova povezanih s klimatskim promjenama.
13. ISTIČE da EU i njegove države članice omogućuju značajnu izgradnju kapaciteta i prijenos tehnologije. ISTIČE da su EU i njegove države članice najveći pružatelj javnih financijskih sredstava u području klime te NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim sudjelovanjem šireg kruga dionika, kao i ambiciozan napredak u vezi s ciljem korjenitih promjena iz Pariškog sporazuma kako bi financijski tokovi bili u skladu s naporima u smjeru sigurnih i održivih niskih razina emisije stakleničkih plinova te razvojem otpornim na klimatske promjene. POTVRĐUJE svoju predanost daljnjem povećanju iskorištavanja međunarodnih financijskih izvora za borbu protiv klimatskih promjena kao dijela zajedničkog cilja razvijenih zemalja da mobiliziraju 100 milijardi američkih dolara godišnje do 2020. te do 2025. godine u svrhu ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih, iz različitih izvora, instrumenata i kanala kako bi se zemljama u razvoju pomoglo u provedbi njihovih planova za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovu ublažavanju. PRIMA NA ZNANJE poziv na povećanje udjela javnog i privatnog financiranja kao potpore bržem djelovanju u području klimatske politike, upućen na sastanku na vrhu pod nazivom „Jedan planet” održanom u prosincu 2017.

14. PODSJEĆA NA poveznicu između klime i razvoja koja je već utvrđena u konsenzusu EU-a o razvoju. U tom smislu EU i njegove države članice i dalje ISTIČU da su određivanje cijena ugljika i reforma subvencija za fosilna goriva ključni koraci u ostvarenju i omogućivanju okružja za dosljedne financijske tokove u skladu sa sigurnim i održivim niskim razinama emisija stakleničkih plinova i razvojem koji je otporan na klimatske promjene te da međunarodna suradnja u području znanosti, tehnologije i energije mogu imati važnu ulogu u pružanju inovativnih, održivih rješenja u rješavanju globalnih izazova u pogledu klimatskih promjena.
15. NAGLAŠAVA važnu ulogu nedržavnih aktera u klimatskoj politici. PONAVLJA predanost EU-a povezivanju s relevantnim nedržavnim akterima, uključujući civilno društvo, privatni sektor te lokalne i regionalne vlade. ISTIČE ključnu ulogu nedržavnih aktera prepoznatu u okviru Pariškog sporazuma putem Plana globalnog djelovanja u području klimatskih promjena i Programa održivog razvoja do 2030. te Akcijskog plana iz Addis Abebe. Također NAGLAŠAVA važnost Okvira iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa. POZDRAVLJA Obvezu Bonn-Fiji lokalnih i regionalnih vlada u pogledu ispunjenja ciljeva Pariškog sporazuma, kao i obvezu financijskih institucija s nedavnog sastanka na vrhu pod nazivom „Jedan planet” održanom u Parizu, na kojemu je privatni sektor također preuzeo vodeću ulogu u financiranju borbe protiv klimatskih promjena, te SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE angažman civilnog društva, poduzeća i lokalnih uprava na predstojećem sastanku na vrhu u vezi s planom globalnog djelovanja u području klimatskih promjena u San Franciscu u rujnu 2018.

Zagovaranje, aktivnosti informiranja i vodeća uloga EU-a

16. NAGLAŠAVA potrebu za nastavkom jačanja političkog djelovanja i javne diplomacije do najviših službenih razina te kroz više političkih zajednica i niz regionalnih i podregionalnih aktera. ISTIČE važnost stalnog djelovanja i vodeće uloge gospodarstava zemalja skupine G20, koje su zajedno odgovorne za otprilike 80 % globalnih emisija, osobito provedbom Akcijskog plana iz Hamburga skupine G20 za borbu protiv klimatskih promjena i energiju za rast. ODLUČUJE povećati napore na osnaživanju postojećih i sklapanju novih saveza među zemljama iz svih regija s ciljem ublažavanja klimatskih promjena i pripreme za prilagodbu na rastuće učinke i rizike povezane s klimatskim promjenama.
17. SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE sastanak ministara o klimatskoj politici 2018., koji u Bruxellesu trebaju zajednički sazvati EU, Kanada i Kina s ciljem ponovne potvrde vodeće uloge i preuzimanja obveze potpune provedbe Pariškog sporazuma.
18. PODUPIRE jačanje strateške komunikacije s ciljem bolje procjene i promicanja visoke razine ambicije i predanosti EU-a, na domaćoj razini te s partnerskim zemljama, nedržavnim akterima i medijima te s ciljem ostvarenja najboljih uvjeta za napredak u pregovorima u okviru radnog programa Pariškog sporazuma i njihovo dovršenje, promičući prednosti prelaska na sigurnu budućnost s održivom niskom razinom emisija stakleničkih plinova u smislu održivog razvoja i „zelenih” radnih mjesta.

Usklađenost klimatske politike u područjima trgovine, prometa i energetike

19. ISTIČE da se međudjelovanje klimatskih politika i politika kojima se reguliraju međunarodna trgovina i ulaganja povećava te NAGLAŠAVA potrebu za bilateralnim i multilateralnim radom s ciljem promicanja zajedničke potpore trgovini i klimatskim politikama, doprinoseći na taj način neophodnom prijelazu na sigurno, održivo gospodarstvo s niskom razinom emisija, učinkovitim upravljanjem resursima te gospodarstvo otporno na klimatske promjene, uključujući uklanjanjem carinskih i necarinskih prepreka trgovini i ulaganjima u obnovljive izvore energije. PODSJEĆA NA zaključke od 6. ožujka 2017. o jačanju sinergija između klimatske i energetske diplomacije EU-a. Konkretno, energetska diplomacija ima ključnu ulogu u podupiranju prijelaza koji obuhvaća cjelokupan sustav na održivu kombinaciju izvora energije, pri čemu se promiču obnovljivi izvore energije i mjere za energetske učinkovitost.

20. **NAGLAŠAVA** potrebu da Međunarodna pomorska organizacija (IMO) poduzme brze i odgovarajuće dodatne mjere kako bi međunarodni pomorski promet pravedno doprinio borbi protiv klimatskih promjena te da u travnju 2018. postigne sporazum o početnoj strategiji IMO-a za smanjenje emisije stakleničkih plinova. To bi trebalo poduprijeti odgovarajućim ciljem smanjenja emisija, u skladu s ciljevima iz Pariškog sporazuma koji se odnose na temperaturu, uključujući popis prijedloga kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera jednako primjenjivih na sve brodove, kako je dogovoreno u planu razvoja sveobuhvatne strategije IMO-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova s brodova. **POZDRAVLJA** deklaraciju Tonyja de Bruma predstavljenu tijekom sastanka na vrhu pod nazivom „Jedan planet” te naglašava potrebu za odgovarajućim aktivnostima informiranja u razdoblju prije 72. sastanka Odbora za zaštitu morskog okoliša IMO-a (MEPC 72) s ciljem daljnjeg jačanja političkog zamaha, nastojeći ostvariti pozitivan ishod 72. sastanka MEPC-a.
21. **POZIVA** Međunarodnu organizaciju civilnog zrakoplovstva (ICAO) na donošenje čvrstih pravila s ciljem osiguravanja djelotvorne provedbe Programa za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika u međunarodnom zrakoplovstvu (CORSIA), dogovorenog tijekom sastanka ICAO-a 2016., te što je brojnije moguće sudjelovanja država kako bi se postigao cilj ugljično neutralnog rasta od 2020. (CNG 2020). Ta se inicijativa trenutačno nadopunjuje ostalim mjerama poput napretka u upravljanju zračnim prometom, zrakoplovnim tehnologijama i održivim alternativnim gorivima. Kontinuirane politike i programi istraživanja i inovacija bit će od neizostavnog značaja za omogućivanje tehnološkog napretka i operativnih poboljšanja potrebnih za ostvarenje daljnjih smanjenja emisija u skladu s ciljevima iz Pariškog sporazuma koji se odnose na temperaturu.

Put prema konferenciji COP 24

22. **PREPOZNAJE** napredak koji su stranke ostvarile tijekom konferencije na Fijiu COP 23 u okviru Radnog programa Pariškog sporazuma. **DODATNO UOČAVA** da su zajednička pravila za sve stranke, s osobitim naglaskom na okvir za transparentnost, od iznimne važnosti za osiguravanje djelotvorne provedbe odredbi Pariškog sporazuma. **I DALJE JE UVJEREN** da je još uvijek potreban značajan, uravnotežen napredak na svim elementima radnog programa Pariškog sporazuma s ciljem njegova dovršenja na konferenciji COP 24.

23. POZIVA na zajedničko, sveobuhvatno, organizirano promišljanje napretka u ostvarenju dogovorenih ciljeva u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja njihova učinka u skladu s dugoročnim ciljevima iz Pariškog sporazuma koji se odnose na temperaturu. U tom smislu SA ZADOVOLJSTVOM IŠČEKUJE da se dijalog „Talanoa” 2018. , koji je predstavilo fidžijsko predsjedništvo na konferenciji COP 23, održi tijekom 2018. PONOVRNO NAGLAŠAVA predanost država članica punom sudjelovanju u dijalogu i POTIČE sve stranke da iskoriste tu prigodu kako bi ocijenile zajedničke napore u pogledu napretka u vezi s dugoročnim ciljevima ublažavanja klimatskih promjena iz Pariškog sporazuma te je iskoriste za pripremu nacionalno utvrđenih doprinosa tijekom političke faze dijaloga „Talanoa” na konferenciji COP 24 stavljanjem težišta na kolektivno djelovanje i veće globalne ambicije. Konferencija COP 24 također će biti prigoda za ocjenu napora svih stranaka u razdoblju prije 2020. SMATRA da će posebno izvješće Međuvladina panela za klimatske promjene (IPCC) o učincima globalnog zatopljenja od 1,5°C biti dragocjen izvor informacija za rasprave u tom kontekstu.
24. ISTIČE da su uključivanje dionika u najširem smislu i dijalog međunarodnih partnera ključni za pravovremenu provedbu Pariškog sporazuma, ostvarujući pritom neophodnu transformaciju globalnoga gospodarstva. U tom smislu UKAZUJE na dijalog „Talanoa” kao središnju temu klimatske diplomacije EU-a u 2018. koja će EU-u i državama članicama omogućiti jačanje obostranog razumijevanja i povjerenja koje potiče jaču suradnju sa zemljama partnerima i dionicima u širem smislu te dovršetak radnog programa Pariškog sporazuma na konferenciji COP24.
25. ČVRSTO PODUPIRE tajništvo UNFCCC-a te predsjedanje Fidžija konferencijom COP 23 i predsjedanje Poljske konferencijom COP 24 u njihovim vodećim ulogama u globalnoj zajednici na putu prema uspješnoj konferenciji COP 24 te USTRAJE u odlučnosti u pogledu ostvarenja uspješnog ishoda dijaloga „Talanoa”, finalizacije radnog programa Pariškog sporazuma i Plana klimatske politike kao ključnih elemenata, uključivanjem EU-a i svih međunarodnih partnera u stalnoj borbi protiv klimatskih promjena.